

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-1725/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirte Matić, predsjednika vijeća, Nevenke Marković, suca izjavitelja i Kristine Saganić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja BOŽIDARA CESARCA, OIB 01293424507, Zagreb, Jaruščica 9, kojeg zastupa punomoćnik Krunoslav Canjuga, odvjetnik u Sesvetama, protiv tuženika DDM Invest III AG, OIB 42497989050, Zug, Landis + Gyr Strasse 1, Švicarska, kojeg zastupa punomoćnik Luka Gulan, odvjetnik u Zagrebu, radi utvrđenja da je neosnovano osporavanje iznosa po osnovi razlučnog prava od 444.774,41 eura / 3.351.152,81 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-95/2022-28 od 23. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 12. lipnja 2024.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-95/2022-28 od 23. svibnja 2023.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-95/2022-28 od 23. svibnja 2023. odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev da se utvrdi da je neosnovano osporavanje iznosa s osnova razlučnog prava razlučnog vjerovnika, osporavatelja tražbine, DDM Invest III AG, Švicarska od 444.774,41 eura / 3.351.152,81 kn, prema razlučnom vjerovniku, Božidaru Cesarcu (točka I. izreke). Točkom II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 41.697,63 eura / 314.170,79 kn.

2. Protiv presude žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu i prihvati tužbeni zahtjev, podredno ukine presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

3. Odgovor na žalbu nije podnesen.

4. Žalba nije osnovana.

5. Pobijana presuda je ispitana na temelju odredbe članka 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 14/22 i 155/23; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

6. Predmet spora je utvrđenje neosnovanosti osporavanja iznosa od 444.774,11 eura / 3.351.152,81 kn s osnove razlučnog prava i to tuženika kao osporavatelja te tražbine-razlučnog vjerovnika prema tužitelju također kao razlučnom vjerovniku. Prvostupanjski sud je utvrdio nespornim da su u stečajnom postupku poslovni broj St-653/2019 unovčene nekretnine stečajne mase iza društva Cesarec – Krapina d.o.o. u stečaju te da je pravomoćnim rješenjem o namirenju namirena tužiteljeva tražbina kao razlučnog vjerovnika u iznosu od 523.113,70 kn s osnove založnog prava uknjiženog pod brojem Z-622/2021 koji iznos je kao jamac za kreditnu obvezu stečajnog dužnika po osnovi Ugovora o dugoročnom kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. isplatio Samoborskoj banci d.d. kao pravnom sljedniku Krapinske štedionice d.d. Krapina zbog čega mu je banka ustupila svoje razlučno pravo uknjiženo pod brojem Z-622/01, a što proizlazi i iz Ugovora o ispunjenju i prijelazu tražbine s prijenosom založnog prava na nekretnini od 14. travnja 2016.

7. Spornim je utvrdio je li neosnovano osporavanje tužiteljeve tražbine u iznosu od 3.351.152,81 kn s osnove razlučnog prava uknjiženog pod brojem Z-622/01 osporavatelja tražbine-tuženika kao razlučnog vjerovnika koji polaže pravo na namirenje iz kupovnine nekretnina, a nakon unovčenja nekretnina upisanih u zk. ul. 718 k.o. Krapina Grad i to kč. br. 3521 u nastavljenom stečajnom postupku.

8. Prvostupanjski sud je ocijenio neosnovanim prigovor prekluzije prava na podnošenje tužbe u ovoj pravnoj stvari zbog tuženikove tvrdnje da je tužba podnesena izvan roka određenog točkom III. izreke rješenja tog suda poslovni broj St-653/2019-66 od 30. studenoga 2021. To iz razloga što je protiv tog rješenja tuženik podnio žalbu koja je odbijena rješenjem ovog suda poslovni broj PŽ-6037/2021-3 od 11. ožujka 2022. pa kako je to rješenje kojim je potvrđena točka III. prvostupanjskog rješenja o upućivanju na parnicu objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova dana 31. ožujka 2022., a pravni učinci dostave nastupili 8. travnja 2022., to je po ocjeni prvostupanjskog suda parnica pokrenuta unutar zakonom propisanog roka iz odredbe članka 118. Ovršnog zakona.

9. Na temelju uvida u spis poslovni broj St-653/2019 prvostupanjski sud je utvrdio da su nekretnine upisane u zk. ul. 718 k.o. Krapina Grad unovčene za kupoprodajnu cijenu od 1.625.000,00 kn, da prema stanju zemljišnih knjiga prioriteto pravo na namirenje iz kupovnine ima tužitelj kao razlučni vjerovnik s osnove založnog prava uknjiženog pod brojem Z-622/01, a potom tuženik s osnove založnog prava uknjiženog pod brojem Z-12669/19 (ranije Z-162/02) na temelju Ugovora o založnom pravu od 22. veljače 2002. za iznos od 265.200,00 eura s

ugovorenom kamatom od 7,5% godišnje (ranije uknjiženog za korist Zagrebačke banke d.d. Zagreb) i solemniziranog Ugovora o ustupu i prijenosu prava i tražbina potvrđenog pod brojem Ov-8108/2019 od 27. rujna 2019. između Zagrebačke banke d.d. Zagreb i tuženika, a potom ostali razlučni vjerovnici Republika Hrvatska i Zagrebačka banka d.d. Zagreb.

10. Prvostupanjski sud je ocijenio da Ugovor o ustupu i prijenosu prava i tražbina od 27. rujna 2019. kojim je Zagrebačka banka d.d. ustupila kreditni plasman tuženiku kao stjecatelju i temeljem kojeg on kao razlučni vjerovnik polaže pravo na namirenje iz kupovnine navedenih nekretnina nije ništetan pravni posao, sve da je i sklopljen protivno odredbama članaka 5., 7. i 8. Odluke o kupoprodaji plasmana kreditnih institucija Hrvatske narodne banke („Narodne novine“ broj: 127/14, 24/18 i 26/21), kako to tvrdi tužitelj. To iz razloga što zakonsku osnovu otkupa novčane tražbine predstavlja odredba članka 80. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; dalje: ZOO), dok odredbe članaka 5., 7. i 8. navedene Odluke predstavljaju pravila kojih se dužna pridržavati jedna ugovorna strana, konkretno banka, prilikom prodaje svojih dospjelih neplaćenih plasmana, ali da to ne znači da je banci zabranjeno sklapanje ugovora o cesiji. Prvostupanjski sud navodi i da u smislu odredbe članka 322. stavka 2. ZOO-a ako je sklapanje ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u zakonu nije predviđeno što drugo za određeni slučaj, dok će strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snositi odgovarajuće posljedice. Kako odredba članka 360. Zakona o kreditnim institucijama („Narodne novine“ broj 159/13) predviđa prekršajnu odgovornost banke ukoliko postupi protivno odredbama članka 150. tog zakona koje reguliraju kupoprodaju plasmana kreditne institucije, te time protivno i Odluci, izvodi zaključak da taj ugovor nije ništetan, pa tako ni prijenos hipoteke kao sporednog prava zbog čega tuženik ima pravni položaj razlučnog vjerovnika na nekretninama u stečajnom postupku te tako i pravo osporiti tužitelju visinu tražbine koja sudjeluje u namirenju, a time i pasivnu legitimaciju u ovom postupku.

11. Na temelju uvida u djelomično rješenje o namirenju i zaključak poslovni broj St-653/2019-66 od 30. studenog 2021. utvrdio je da je tužitelj kao razlučni vjerovnik koji ostvaruje prioritarno pravo na namirenje iz kupovnine dostavio obračun tražbine koja sudjeluje u namirenju u iznosu od 3.874.266,51 kn, a koju čini iznos od 523.113,70 kn koji je isplatio banci kao jamac za kredit stečajnog dužnika zbog čega mu je banka ustupila svoje razlučno pravo što potvrđuje Ugovor o ispunjenju i prijelazu tražbine s prijenosom založnog prava na nekretnini od 14. travnja 2016. i potvrda Samoborske banke d.d. od 2. rujna 2021., te tražbina koju tužitelj temelji na tome što je prije otvaranja stečajnog postupka osobno iz svojih sredstava isplatio 1.930.059,04 kn na ime dijela kupoprodajne cijene za kupnju tih nekretnina ranijem vlasniku društvu Aquae Viva d.d.

12. Na temelju uvida u potvrdu Samoborske banke d.d. utvrdio je da banka potvrđuje da na dan 14. travnja 2016. nema potraživanja po Ugovoru o dugoročnom kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. te da je to potraživanje banke podmireno na način da joj je korisnik kredita društvo Cesarec – Krapina d.o.o. podmirilo iznos od 2.478.594,04 kn uplatama od 12. srpnja 2001. do 2. siječnja 2012., da joj je tužitelj kao jamac podmirio iznos od 523.113,70 kn, od čega iznos od

473.926,16 kn obustavom mjesečnih primanja – mirovine i uplatama izvršenim na blagajni banke u razdoblju od 15. siječnja 2009. do 14. travnja 2016., a iznos od 49.187,54 kn ustupom nekretnina s osnove Sporazuma od 15. studenoga 2013. ovjerenog pod brojem Ovr-1439/13 kod javnog bilježnika Štefice Brozović Škrinjarić iz Zagreba i Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 15. studenoga 2013. na temelju kojih je ustupio banci svoju nekretninu oznake kč. br. 2683 – kuća u Krapini sa 76 m² upisane u zk. ul. 1530 k.o. Krapina Grad, s kojim iznosom od 49.187,54 kn je namiren dio duga po predmetnom Ugovoru o kreditu koji se sastojao od 276,04 kn na ime redovne kamate i 48.911,50 kn na ime zatezne kamate. Nakon toga je preostalo dugovanje po glavnici kredita iznosilo 266.536,29 kn, dok je s preostalim iznosom od 431.677,43 kn namiren tužiteljev dug kao korisnika kredita po Ugovoru o dugoročnom kreditu br. 401015684/2010 od 30. prosinca 2010.

13. Prvostupanjski sud je na temelju iskaza tužitelja utvrdio da je u svojstvu jamca osobno platio obvezu društva Cesarec-Krapina d.o.o. s osnove Ugovora o dugoročnom kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. u iznosu od oko 520.000,00 kn uskratama primanja - mirovine i drugim izvorima prihoda, da je izvršio dokapitalizaciju tog društva u iznosu od 200.000,00 DEM za što smatra da mu se treba uračunati u otplatu tog kredita, kao i pozajmice koje je dao tom društvu i koje su unesene u njegov temeljni kapital, jer mu je banka dopustila upis založnog prava na iznos od 1.000.000,00 DEM i izdala potvrdu da je obveza po kreditu ispunjena. Također je utvrdio da se ovršni postupak pred Općinskim sudom u Zlataru, Stalna služba Krapina, poslovni broj Ovr-369/2020 (nastavno i parnični postupak P-288/21 koji se vodi vezano uz taj ovršni postupak) vodi radi naplate tuženikove tražbine protiv tužitelja po drugoj pravnoj osnovi i koji nije u vezi s ovim postupkom. Stoga je ocijenio da financijsko vještačenje u predmetu poslovni broj P-288/21 nije relevantno za ovaj postupak.

14. Uvidom u nalaz i mišljenje vještakinje Dajane Hart prvostupanjski sud utvrđuje da je tužitelj po osnovi Ugovora o kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. u svojstvu jamca otplatio Samoborskoj banci d.d. kao pravnom sljedniku Krapinske štedionice d.d. iznos od 523.113,70 kn i to obustavom mjesečnih primanja i uplatama iznosa od 473.926,16 kn te ustupom nekretnine u vlasništvu tužitelja u korist banke u iznosu od 49.187,54 kn, a da je društvo Cesarec-Krapina d.o.o. platilo iznos od 2.478.594,04 kn pa da je sveukupno po tom kreditu isplaćeno 3.001.707,74 kn. Zaključio je da se iznos od 1.421.083,73 kn koji se odnosi na dokapitalizaciju tog društva (kojeg čini iznos od 990.000,00 kn za koji sam tužitelj tvrdi da ga je iskoristio za povećanje temeljnog kapitala društva Cesarec-Krapina d.o.o., a dokazuje i Izvješće o reviziji o povećanju temeljnog kapitala u stečajnom spisu i iznos od 431.083,73 kn po osnovi pozajmica kojim je tužitelj povećao temeljni kapital društva) na koji se poziva tužitelj kao ispunjenje obveze po ugovoru o kreditu, ne može uračunati tužitelju u otplatu, odnosno ispunjenje te kreditne obveze, jer ono ima potpuno drugu svrhu. Takav zaključak je donio i u odnosu na iznos od 785.563,06 kn jer se on odnosi na plaćanje kupoprodajne cijene za nekretninu u korist prodavatelja društva Aqua Viva d.d. na temelju ugovora o cesiji od 24. travnja 2021. čime je faktički tužitelj zatvorio svoju obvezu prema društvu Cesarec d.o.o. kao cedentu. Zaključio je da mu se ne može uračunati ni plaćanje iznosa od 1.930.059,04 kn koje

je prodavatelju Aqua Viva d.d. ranije Strahinjčica d.d. platilo društvo Cesarec-Krapina d.o.o. iz sredstava kredita jer se radi o ispunjenju obveze iz posla kupoprodaje.

15. Slijedom toga prvostupanjski sud zaključuje da neovisno o tome što je Ugovorom o ispunjenju i prijelazu tražbine s prijenosom založnog prava na nekretnini od 14. travnja 2016. Samoborska banka d.d. dopustila tužitelju izvršiti prijenos upisa založnog prava pod brojem Z-622/01 u svoje ime za iznos od 1.000.000,00 DEM u protuvrijednosti kuna, da tužitelj u svojstvu jamca, odnosno osobno nije ispunio tražbinu po osnovi Ugovora o kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. u iznosu većem od 523.113,70 kn u smislu odredbe članka 161. i odredbe članka 104. ZOO-a i ne može tražiti od dužnika više nego je platio vjerovniku sukladno odredbi članka 120. ZOO-a.

16. Tužitelj u žalbi u najvećem dijelu navodi sadržaj prvostupanjske presude. Nadalje navodi da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio da Ugovor o ustupu i prijenosu prava i tražbina od 27. rujna 2019. nije ništetan. Navodi da je Ugovorom o ispunjenju i prijelazu tražbine s prijenosom založnog prava na nekretnini od 14. travnja 2016. Samoborska banka d.d. dopustila tužitelju izvršiti prijenos upisa založnog prava pod brojem Z-622/01 u svoje ime za iznos od 1.000.000,00 DEM u protuvrijednosti kuna zbog čega je prvostupanjski trebao tužbeni zahtjev ocijeniti osnovanim. Navodi i da presuda ne sadrži valjane razloge. Smatra i da je tužitelj trebao biti upućen u parnici pobijati razliku iznosa od 523.113,70 kn i kupoprodajne cijene od 1.625.000,00 kn, a koja razlika iznosi 1.101.886,30 kn, a što bi onda predstavljalo vrijednost predmeta spora u ovoj parnici. Stoga smatra da je pogrešna i odluka o troškovima parničnog postupka.

17. Analizirajući i ocjenjujući razloge sadržane u obrazloženju pobijane odluke, u odnosu na žalbene navode, a sve u vezi s relevantnim zakonskim odredbama, utvrđenje je ovog suda da njima tužitelj nije uspješno osporio prosudbe i utvrđenja prvostupanjskog suda koji je, u zakonito provedenom postupku, pravilnom primjenom materijalnog prava, pravilno i zakonito odlučio o neosnovanosti tužbenog zahtjeva.

18. Prvostupanjski sud nije počinio bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Nije počinio ni bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a na koju tužitelj posebno ukazuje u žalbi. Presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, navedeni su razlozi o odlučnim činjenicama, koji nisu nejasni ili proturječni, a o tim odlučnim činjenicama ne postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava i zapisnika o iskazima stranaka te samih tih isprava i zapisnika.

19. Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da Ugovor o ustupu i prijenosu prava i tražbina sklopljen između Zagrebačke banke d.d. i tuženika od 27. rujna 2019. kojim je banka ustupila kreditni plasman tuženiku kao stjecatelju i temeljem kojeg taj razlučni vjerovnik polaže pravo na namirenje iz kupovnine predmetnih nekretnina nije ništetan pravni posao. Pravilno je zaključio da odredbe članaka 5., 7. i 8. Odluke o kupoprodaji plasmana kreditnih institucija predstavljaju pravila kojih se dužna pridržavati samo banka kao ugovorna strana prilikom prodaje svojih dospjelih neplaćenih plasmana, ali da to ne znači da je

banci zabranjeno sklapanje ugovora o cesiji. Pri tome se pravilno pozvao i na odredbu članka 322. stavka 2. ZOO-a kojom je propisano da ako je sklapanje ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u zakonu nije predviđeno što drugo za određeni slučaj, dok će strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snositi odgovarajuće posljedice. Stoga u slučaju da je banka i prekršila odredbe o kupoprodaji plasmana, takav ugovor ne bi bio ništetan, već bi to u smislu odredbe članka 360. Zakona o kreditnim institucijama predstavljalo samo prekršajnu odgovornost banke.

20. Prvostupanjski sud je pravilno na temelju rezultata dokaznog postupka izveo pravilan zaključak da je tužitelj po osnovi Ugovora o kreditu br. 40-01-00035-0 od 11. srpnja 2001. u svojstvu jamca otplatio Samoborskoj banci d.d. kao pravnom sljedniku Krapinske štedionice d.d. iznos od 523.113,70 kn, dok se iznos od 1.421.083,73 kn odnosi na dokapitalizaciju društva Cesarec-Krapina d.o.o., iznos od 785.583,06 kn na plaćanje dijela kupoprodajne cijene za nekretninu u korist prodavatelja društva Aqua Viva d.d., a iznos od 1.930.159,04 kn na plaćanje prodavatelju društvu Aqua Viva d.d. od strane društva Cesarec-Krapina d.o.o., posljedično čemu je pravilno zaključio da se te ostale uplate ne odnose na podmirenje obveza tužitelja kao jamca po osnovi Ugovora o kreditu br. 40-01-00035-0 od 1. srpnja 2001. O tome je prvostupanjski sud dao jasne i valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

21. U odnosu na tužiteljeve žalbene navode da je tužitelj trebao biti upućen u parnicu samo za iznos od 1.101.886,30 kn, ovaj sud ukazuje da je rješenje o upućivanju u parnicu tužitelja kojim je on upućen u parnicu radi utvrđenja neosnovanosti osporavanja iznosa s osnove razlučnog prava od 3.351.152,82 kn protiv osporavatelja tražbine-tuženika, postalo pravomoćno potvrđivanjem tog rješenja u tom dijelu rješenjem ovog suda poslovni broj PŽ-6037/2021-3 od 11. ožujka 2022. Stoga ovaj sud ne može ispitivati pravilnost i zakonitost takvog pravomoćnog rješenja.

22. Pravilna je i odluka o parničnom trošku jer je ista donesena sukladno odredbi članka 154. stavka 1. ZPP-a i članka 155. stavka 1. ZPP-a.

23. Slijedom svega navedenog, valjalo je na temelju odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske presude.

Zagreb, 12. lipnja 2024.

Predsjednik vijeća
Mirta Matić

Broj zapisa: **9-30868-f07c9**

Kontrolni broj: **0c0f5-9e778-44e22**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Mirta Matić, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.